

Paul Féval, fiul

Seria Fiul lui D'Artagnan

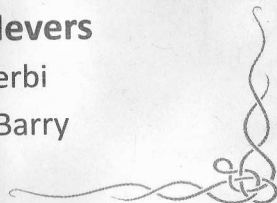
vol. 1 – Fiul lui D'Artagnan

vol. 2 – Bătrânețea lui Athos

Seria Gemenii lui Nevers

vol. 1 – Parcul cu cerbi

vol. 2 – Doamna du Barry

Paul Féval, fiul

Bătrânețea lui Athos

ERATĂ:

Dintr-o regretabilă eroare, pe coperta și cotorul volumului Clothier de Ponthus - Regina vagabonzilor, apare ca autor Ponson du Terrail, în loc de Michel Zévaco.

vol. 1 – Fiul lui D'Artagnan

vol. 2 – Bătrânețea lui Athos

Autor: Paul Féval, fiul

Titlu original: Le Fils de d'Artagnan – La vieillesse d'Athos

Titlu: Bătrânețea lui Athos

Editor Dexon Office, București

Ediție completată și revizuită

Redactare și adaptare: Oancea Aurel

© by Dexon Office, 2017

Toate drepturile pentru această versiune aparțin Dexon Office

Informații, comenzi ramburs

Email dexonoffice@gmail.com

www.aldopress.ro

ISBN 978-973-701-673-7

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
FÉVAL, PAUL, fiul

Bătrânețea lui Athos / Paul Féval, fiul. - București :
Dexon, 2017

ISBN 978-973-701-673-7

821.133.1

Capitolul 1

Ce se poate învăța într-un joc de-a baba-oarba

De îndată ce Louis XIV trecu sub oblăduirea spirituală a doamnei de Maintenon, el începu să-și supravegheze persoana cu mai multă luare aminte; ceilalți voră a face la fel, astfel că ușurătatea căpăta, în capriciile ei, o aparență de măsură și austeritate.

Dar ceea ce nu se schimbă defel fu hrana... hrana celor din lumea mare, firește, căci cei mici, chiar și burghezii se văzură siliți, în anul de grație 1694, să mai strângă cureaua, cum am spune în zilele noastre. Iarna celui an fu atât de cumplită și sărăcia atât de mare, încât mii de oameni țipară de foame, cât ținură cele douăsprezece luni ce-i urmară.

Doamna de Maintenon – se cade oare să o mai spunem? – se arătă cea dintâi tulburată de situația care, înrăutățindu-se, putea duce la răzvrătire; nu că i s-ar fi făcut cumva milă doamnei de sărmanii înfometați, care se stingeau sleiți de puteri, ci din teama de a nu vedea prăbușindu-se edificiul ridicat de ea cu atâta osârdie și viclenie. Simțea mult prea limpede că, înainte de a ajunge chiar la rege, revolta s-ar întoarce împotriva ei. Nu era cucernică din fire, în pofida rugăciunilor pe care buzele ei uscate le șopteau zilnic și mai ales cu o atât de fățișă dorință de a fi auzite, încât nici cei mai puțin clarvăzători nu s-ar fi putut lăsa înșelați.

Prin urmare, în situația aceea de mare mizerie, ea îl chemă pe părintele La Chaise și, în tovărășia acestei înalte fețe bisericești, căută mijloacele de a înlătura răul. Singurul lucru pe care discipolul acesta al lui Loyola îl propuse fu organizarea unei procesiuni a întregii mulțimi, care să roage pe Sfânta Geneviève să vină într-ajutorul parizienilor înfometați. Și, întrucât asemenea propunere nu aducea nici o vătămare finanțelor, ea fu primită cu căldură astfel că, printr-o hotărâre, Parlamentul ordonă ca ea să fie pusă în aplicare chiar peste două zile. Odată clipa venită, racla sfintei fu coborâtă și purtată cu toată solemnitatea dorită.

Săracii de prin aziluri, precum și cei din toate parohiile Parisului, păseau în rânduri de câte patru, având în mâini mătânii, conduși de pastorii lor, urmați de femei de la Spitalul ospiciilor, în aceeași rânduială, de clerul cu crucea sa, de comisarii săracilor, de administratorii spitalului. Se înțelege de la sine că alaiul era însoțit de oameni de vază, de seniori, negustori și gură-cască.

Atât doamna de Maintenon, cât și blândul promotor al acelei procesiuni se feriră să se arate. În timp ce o jumătate din Paris era aproape dispusă să o

înghită pe cealaltă, Versailles făcea excepție, se afla în sărbătoare — în mare zăiafet am zice noi.

Maiestatea Sa, care, năndoiros, se plictisea în ziua aceea și căuta să se distreze, chemase o parte a Curții, printre care se aflau prințul moștenitor, Monsieur, Madame, ducele Philippe d'Orléans, ducele și ducesa de Chartres, mulți demnitari înalți și doamne din lumea mare și oferă un dejun așa cum numai el, iubitor de mâncăruri alese, știa să ceară. Mesele acestea grandioase erau mai cu seamă tare îmbelșugate și putem încheia spunând că mesenii, urmând întotdeauna pilda regelui, dovedeau o strașnică poftă de mâncare.

Dar iată că în timpul acelei agape regești, date într-o înălăturare a foamei, procesiunea ce pornise de la Notre-Dame înainta, înainta întruna în direcția bisericii Sainte Geneviève, punctul de sosire.

Deși curgerea anilor adusese mari progrese, o rămășiță de feudalism închina încă vrednicul popor în stare să mai strige în timp ce tremura de frig și foame:

„Noël!“ „Trăiască belșugul celor mari!“

Procesiunea pare-se că fu pe placul Proniei căci, la scurtă vreme după aceea, banii nu au mai fost atât de puțini, cele trebuincioase hranei nu atât de scumpe, astfel că o oarecare bunăstare urmă acelei foamete, datorate nu numai unei ierni aspre, dar și uriașelor cheltuieli cerute de patru ori de cinci ani de război secătuitori ai visteriei.

Pentru rege oricine ar fi fost însă în stare să se jertfească! Să moară de foame pentru el! Să strige „Noël!“

După încheierea dejunului mai sus amintit, Maiestatea Sa își lăsa liberi invitații, iar ei se răspândiră prin minunatele grădini; unii o luară spre pajiști, alții aleseră însinguratele alei. Printre aceștia se număra și tânărul Philippe d'Orléans, care pășise în cel de al douăzecilea an de viață, precum și un roi de femei tinere și frumoase, care îl însoțeau pretutindeni. Când ajunseră pe sub copacii cei mari, cu frunziș dătător de umbră și răcoare, ducele, oprindu-se din sporovăiala-i adesea mai mult decât ușurată, strigă dintr-odată:

— Ce joc alegem, frumoasele mele?

— Jocul care va fi pe placul Alteței Voastre va fi și pe al nostru, în chip nemăsurat! răspunse doamna de Laurenty, o tânără și tare frumoasă femeie, de curând măritată cu baronul purtând acest nume și care, în timp ce se petreceau toate acestea, urmărea cu mare luare-aminte capricioasa mișurare a peștilor ce se zbenguiau în bazinul cel mare.

— Așadar, frumoasa mea brunetă, urmă galant ducele, luând-o drăgăstos pe după mijloc, aș zice să ne jucăm de-a baba-oarba.

Toată lumea bătu din palme. Jocul de-a baba-oarba, mult pe gustul vremii, avea prețiosul avantaj că îngăduia celui sau celei cu ochii legați să-și

poarte mâinile cam... la voia întâmplării. Philippe d'Orléans era, pare-se, un strașnic jucător al acestui joc.

— Dubois! chemă el.

Un ins pe jumătate îmbrăcat cu sutană, ins ce ar fi putut lesne fi luat drept un personaj de operă gata să intre în scenă, se desprinsese din strânsoarea celor două doamne cărora nici pe departe nu le ținea vreun curs de morală și se înfățișă, cu obraji învâpăiați, cu ochii scânteietori:

— Ce dorește monseniorul?

— Leagă-mă la ochi! îi ceru ducele. Omul se supuse, iar jocul începu.

Când și când se auzeau țipete scurte, apoi zgomotul unui sărut, privilegiu pe care ducele și-l acorda ori de câte ori punea mâna pe câte una dintre acele doamne care nu căutau, de altfel, decât să se lase prinse.

— Ești a mea, frumoaso! făcu el la un moment dat, prinzând-o dinadins pe doamna de Laurenty, căci, se cuvine să spunem chiar acum, în pofida legăturii de la ochi, pehlivanul de duce vedea tot așa de bine ca și cum nimic nu i-ar fi împiedicat văzul.

— Iată-mă prinsă! răspunse micuța marchiză, fremătând toată de plăcere.

Și îi întinse obrazul. Ducele își apăsă buzele pe obrazul acela, făcându-le să lunece apoi, cu dibăcie, spre cele ale ușuratei care, de altfel, îl ajută mult în treaba asta.

— Asta pentru început, lămuri ducele. Nu uita ce-mi datorezi.

— O discreție! îl întrerupse bruneta. Apoi, cu glas mai scăzut, adăugă: Dacă alteța voastră s-ar învoi, aș prefera o destăinuire!

— Cum ți-e voia, frumoasa mea! răspunse Philippe, râzând. Dezvăluie-mi starea în care ți se află inima.

— Nicidecum, monseniore!... Asta o voi face mai târziu... Ceea ce vreau să vă spun vă privește într-un cu totul alt chip.

— N-aș zice! se împotrivi ducele.

— Puteți judeca singur, Alteță. Și marchiza începu:

— Fratele meu, domnul de Pontalès, mi-a povestit cele petrecute în noaptea aceasta la serbarea dată de președintele Lambert de Thorigny.

Și, foarte zorit, căci celelalte doamne care se zbenguiau cu abatele Dubois s-ar fi putut apropia de ei, tânăra marchiză istorisi ducelui la rândul ei, tot ceea ce cititorii noștri au aflat mai înainte.

Când ajunse la conspirație, Philippe d'Orléans, oricât de nepăsător ar fi fost el, pâlă ușor și murmură:

— Cum așa! Să se servească de numele meu, fără să-mi ceară încuviințarea! Este de-a dreptul o infamie!

Doamna de Laurenty urmă:

— Întrucât toată istoria asta a făcut mult război, ea va ajunge fără îndoială la urechile regelui și poate că veți fi compromis.

Ultimele cuvinte fuseseră rostite cu o atât de dureroasă înduioșare, încât tânăra alteță care, ca bun discipol al abatelui Dubois, înălța scepticismul pe treapta principiului, se simți adânc tulburată.

— Liniștește-te, draguța mea, făcu el, luându-i o mână în căușul palmelor sale, devreme ce nu am pentru ce mă muștra, nu am nici de ce mă teme.

Și, folosindu-se de un răgaz în care doamnele făceau haz de cine știe ce glumă grosolană de-a abatelui, atrase spre sine pe micuța marchiză, spre a culege o sărutare de pe buzele-i de coral.

— Îți mulțumesc, îi șopti totodată la ureche. Apoi întorcându-se spre fostul său învățător:

— Ia ascultă, Dubois, ce tot îndrugi doamnelor? Niscaiva povești deșucheate?

— Nu chiar foarte deșucheate, monseniore, răspunse urăciosul personaj, despre care vom vorbi cât mai puțin cu puțință, întrucât pilda aceasta de urâtenie morală a epocii este mult prea bine cunoscută. Doamnele râd cu mare poftă și mă roagă să le mai spun dintr-ale mele.

— O, mincinosul! săriră într-un glas frumoasele păcătoase.

Urmară glume mai mult sau mai puțin hazoase, rostite de buzele acelea încântătoare.

Să părăsim râsul și jocul — le vom regăsi curând; dacă nu noi, ducele oricum — și să ne întoarcem la rege care, după prânz, se retrăsese în apartamentele sale, cu gândul de a se lăsa în voia regeștii sale digestii. Dar iată că fu împiedicat de domnul Phelypeaux de Pontchartrain, ministrul Marinei, care veni să-i vestească sosirea cavalerului de Herblay, ambasadorul Franței la Madrid, însoțit de marchizul de Castel de Rios, acreditat pe lângă curtea din Versailles de către guvernul de la Escorial.

Regele binevoi să-și amintească de faptul că, într-adevăr, îi chemase pe cei doi diplomați și îi primi. La urma urmei, se aflau la mijloc interese ale statului. Era vorba de Charles I al Spaniei, care se topea de alean.

Sucesiunea lui, dezbătută vreme lungă în toate cabinetele, devenise o problemă a Europei. Era important de știut căror mâini avea să le fie încredințate ocărnuirea Spaniei, a regatului celor două Sicilii, a Milanului, a unei părți din Țările de Jos și a lumii noi.

Iar dacă marea monarhie trebuia să aparțină unui singur om, cine avea să fie omul acela?

Cum să se hotărăscă împărțirea ei, dacă va fi fost nevoie?

Și nimeni nu se îndoia, la vremea aceea, că regele Charles II avea să-și mai târască timp îndelungat mizerabila-i existență. El nu-și dădu duhul decât în anul 1700; dar până atunci i se nădăjdise moartea, iar el o știa, nefericitul, și chiar era primul care lua măsuri în vederea sfârșitului său. Vreme de zece ani și mai bine, succesiunea aceasta înfierbântă toate puterile, deschizând cale tuturor poftelor.

Spania își dorea unitatea, adică păstrarea dominației asupra țărilor supuse puterii sale; dar nu același lucru îl doreau și celelalte națiuni.

Era așadar de datoria guvernelor să prevină, printr-un acord privind acest punct important, neorânduilele pe care moartea lui Charles avea să le aducă în situația Europei.

Oricum, nu erau cu puțință decât două combinații: succesiune completă ori împărțire.

Suntem datori, alături de toți istoricii, să dăm dreptate lui Louis XIV: se ocupa foarte mult de politica externă și, dacă a fost în stare să aducă o aură domniei sale, aceasta s-a datorat faptului că a știut să apere totdeauna demnitatea Franței, dovedind o înaltă conștiințiozitate în toate chestiunile supuse înaltei sale aprecieri.

Dar fiindcă nu avem de gând să facem aici un curs de istorie, nu vom vorbi mai mult despre această politică europeană care, din fericire, nu a izolat conflicte serioase între puteri.

Prin urmare, întrucât cele spuse de rege cavalerului de Herblay și marchizului de Castel de Rios se află în afara subiectului nostru, nu ne vom mai preocupa de aceasta, mulțumindu-ne cu constatarea că audiența particulară, care ținu cam o oră, păru să-i stârnească lui Louis XIV o foarte bună dispoziție.

Veștile erau bune, desigur, și toată lumea se bucura. După ce ieșiră de la rege, cavalerul și marchizul coborâră în grădini și se îndreptară spre grilajul cel mare. Tocmai soseau acolo, când îi zăriră, coborând dintr-o caleașcă, pe contele de la Fère și pe cavalerul Georges d'Artagnan. Acesta, palid, agitat, părea prada unei aprige involburări sufletești. Contele, dimpotrivă, se arăta calm — cel puțin în aparență —, aproape rece, deși chipul său oglindea o adâncă tristețe.

Cavalerul de Herblay îi alergă întru întâmpinare.

— Dumneata aici? Ce s-a întâmplat? întrebă el cu oarecare neliniște.

Abia atunci țâșni din privirea contelui un fulger de mânie. Apoi, înălțând capul și sumețindu-se, spuse luând mâna cavalerului într-ale sale:

— Aramis, o infamie a fost săvârșită și, ca în vremea celor Patru, am jurat să fac grabnic dreptate!... Vrei să mă ajuți?

Apucând, cu mâna ce-i rămăsese liberă, pe cea a lui Georges, cavalerul răspunse în chipul cel mai firesc:

— Athos, iată-l pe d'Artagnan; Aramis este mereu alături de voi. Suntem trei!

Apoi, cu un suspin:

— De ce nu ești cu noi, Porthos! Am salva lumea, ca acum douăzeci de ani!

Marchizul de Rios, care auzise totul, făcu un pas înainte:

— Oare nu l-aș putea înlocui? întrebă el sfios.